

Süleyman Aleyhisselam

İsrailoğullarına gönderilen peygamberlerden. Davud aleyhisselamın oğludur. Yakub aleyhisselamın neslindedir. Kudüs yakınlarındaki Gazze şehrinde doğdu. Hem peygamber hem sultandı. Çocukluğundan beri bilgili, iyilik ve adâleti seven biri olarak tanınmıştı. On iki yaşındayken babasının yerine geçip, sultan oldu. Daha sonra kendisine Allahü teâlâ tarafından peygamberlik verildi. Dünyâya hâkim olan dört kişiden biridir. Ona peygamberlik verildiği Kur'ân-ı kerîmde En'âm sûresi 84. âyette bildirilmektedir.

Süleyman aleyhisselam; "Yâ Rab! Bana hiçbir kimsede bulunmayan bir kudret ve devlet ihsân eyle." diye dua etti. Duâsı kabul edilip, cinlerin, rüzgârın ve hayvanların da insanlar gibi Süleyman aleyhisselama itâat etmeleri emredildi. Kendisine ism-i âzam duası, bütün mahlûkâtın dili ve ilimlerin sırları öğretildi. Peygamberlikle birlikte ihsân edilen ilim, hikmet ve sultanlık kudretini, insanları doğru yola kavuşturmakta ve daha iyi bir hayat yaşamaları için kullandı. Şehirlerin kurulması, yeryüzünün îmarı, yeşillendirilmesi, fen ve sanatta ilerlemesi için emrindekilerin herbirine iş taksimi yaptı. Yolların yapılması, taşların yontulup kazılması, demircilik ve derin sulara dalgıçlık gibi zor işleri cinlere verdi. Çiftçilik, çobanlık, ticâret, sanat gibi işleri de insanlara verdi. Hayvanları da nöbet tutma, yük taşıyıp çekme gibi işlerle görevlendirdi. İnsanlardan, cinlerden ve hayvanlardan büyük bir ordu kurdu. Hepsini ona tâbi olup, emrine itaat etti. Süleyman aleyhisselama verilen bu nîmetler Kur'ân-ı kerîmde bildirilmektedir.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem hadîs-i şerîfte, onun duası hakkında şöyle buyurdu:

"Süleyman aleyhisselam, Beyt-i Makdîs'in binâsını bitirdikten sonra, Allahü teâlâdan üç dilekte bulunmuştur: Kendisinden sonra kimseye nasîb olmayan bir mülk ve saltanat, ilâhî hükme uygun hüküm verme kudretinin bahşedilmesi. Yalnız namaz kılmak için Mescid-i Aksa'yı kastedip gelenlerin analarından doğdukları gibi günahsız hâle gelmeleri. Allahü teâlâ bunlardan ilk ikisini Süleyman aleyhisselama vermiştir. Üçüncü dileğinin de kabul edilmiş olmasını umarım."

Babasının temelini attığı, Kudüs'teki Mescid-i Aksa'yı yapmaya devâm etti. Yedi senede pek sanatkârâne bir şekilde tamamladı. Daha sonra, Kudüs'te büyük bir saray inşâ etmeye başlayıp, on üç senede tamamladı. Bu binâların yapımı sırasında insanlardan ve cinlerden pekçoğu Süleyman aleyhisselamın emrinde çalışmışlardı.

Süleyman aleyhisselamın zamânında barış, îmar, sanat ve ilim iyice ilerlemişti. Mescid-i Aksa inşâ edilip, çeşmeler, su kanalları yapıldı. Köprüler, barajlar ve evler inşâ edildi. Hikmetinin ve büyüklüğünün şöhreti bütün dünyâya yayıldı. Zamânındaki bütün pâdişâhları ve ileri gelenleri doğru yola sevk etti.

Onun zamânında muhteşem bir saltanata sâhip olan Yemen'de, Sebe şehrinde hüküm süren Belkıs'a mektup yazıp, Filistin'e çağırıldı. O da gelip, Süleyman aleyhisselamla görüşerek îmân etti. Belkıs'ın Süleyman aleyhisselamla mektuplaşması ve Kudüs'e gelmesi Kur'ân-ı kerîmde Neml

sûresinde uzun beyân olunmaktadır.

Süleyman aleyhisselam, Akabe Körfezinden Fırat kenarına kadar, kırk sene adâletle hüküm sürdü. Diğer hükümdârlar da kendisine bağılılıklarını bildirdiler. Ticâret gemileri yapıp, Kızıldeniz ve Umman Denizinde ticâret yaptırdı. Rüzgâr onun emrine verilmişti. Rüzgâra binip dilediği yere tahtıyla birlikte kısa zamanda giderdi. Makâmına oturduğunda ve meclis kurduğunda kuşlar üzerine gelip, kanatlarını yanyana gererek bir bulut gibi gölge yaparlar, güneş ve yağmurdan korurlardı. Süleyman aleyhisselam, beyaz tenli, güzel, nûr yüzlü, saç sakalı gür olup, beyaz elbise giyerdi. Çok edebli, hep Allah'tan korkar, alçak gönüllü, yüksek şanlıydı. Miskin ve fakirlerle oturur; "Miskinin miskinlerle oturması uygundur." buyururdu. Ömrünün son ânına kadar Allahü teâlânın takdir ettiği izzetle insanları doğru yola sevk etti. Herkes tarafından sevilmiş olup, hiç kimse onun söylediklerine îtirâz etmiyor ve onun emri dışına çıkmıyordu.

Süleyman aleyhisselam, bir gün yapılmakta olan büyük bir sarayın inşâsını kontrol etmeye gitmişti. Bu binâ bir su kıyısında çok heybetli bir saraydı. Ustalar işçiler, cinler, sarayın tamamlanmasıyla meşguldüler. Sarayın balkonuna çıkıp, kendisini yalnız bırakmalarını, hiç kimsenin yanına yaklaşmamasını emretti. Sonra da balkonun kenarında asâsına (bastonuna) dayanıp durdu ve etrâfı seyrederek tefekküre başladı. Bu sırada ömrü bitip, eceli gelmişti. Azrâil aleyhisselam gelip; "Şu an dünyâdaki hayâtının son ânıdır." dedi.

Süleyman aleyhisselam: "Allahü teâlânın takdiri her ne ise o haktır. Rabbime hamdolsun ki, aslâ kimseye zulmetmedim. Rabbimin emrine itaat etmekte gecikmedim. Herkesin dönüşü Allahü teâlâyadır. Görevlendirildiğin emri yerine getir." dedi.

Süleyman aleyhisselam asâsına dayandığı hâlde ayakta vefat edip, uzun bir müddet öylece kaldı. Saray inşâsında çalışanlar ise her gün işlerine muntazaman devâm ediyor, halk da oraya gelip gidiyordu. Süleyman aleyhisselamı uzakta, ayakta durur vaziyette görüyorlardı. Fakat vermiş olduğu emir üzerine hiç kimse yanına yaklaşmıyordu. Nihâyet asâsının yere temas eden kısmını güve kurdu yiyip asâ kırılınca, cesedi yere yıkıldı. O zaman bu hâlini görenler vefat ettiğini anladılar. Bu husus Kur'ân-ı kerîmde Sebe' sûresi 14. âyette bildirilmektedir.

Süleyman aleyhisselam her yere hükmettiğinden, zamânında herkes îmân etmiş, yeryüzünde pek az îmânsız kimse kalmıştı. Vefâtından sonra, İsrailoğullarının arasındaki birlik bozuldu, iki ayrı devlete bölünüp doğru yoldan ayrıldılar. Sonra da onlara doğru yolu göstermek üzere, İlyas ve Elyesa aleyhimesseleâm peygamber olarak gönderildiler. Kur'ân-ı kerîmde Bakara 102; Nisâ 163; En'am 84; Enbiyâ 81, 82; Sebe' 12, 21; Neml 15'ten 44'e kadar; Sad 30'dan 40'a kadar olan âyetler Süleyman aleyhisselam hakkındadır.

Süleyman aleyhisselam, Mescid-i Aksa'ya Musa aleyhisselamdan beri nesilden nesile geçerek gelen, Tevrat'ın içinde bulunduğu Ahid Sandığını (Tâbût-i Sekîneyi) koydu. Çünkü Musa aleyhisselam, ümmetinin âlimlerinden,

Tevrat'ın Ahid Sandığına konularak muhâfaza edilmesini istemişti. Bu durum Mescid-i Aksa'nın Buhtunnasar tarafından yıkılmasına kadar devâm etti. Buhtunnasar, Kudüs'ü alınca, şehri yakıp yıktı. Mescid-i Aksa'da bulunan altın, gümüş ve diğer mücevherleri alıp Bâbil'e götürdü. Buhtunnasar'ın Kudüs'ü yağmalaması esnâsında, hakîkî Tevrat ve Zebur yakılıp yok edildi. Muhtelif kimselerin hatırlarında kalan âyetlerini yazmaları netîcesinde, Tevrat isminde birbirlerini tutmayan çeşitli risâleler ortaya çıktı. Mîlâddan yaklaşık dört yüz sene evvel yaşamış olan Azra bunları topladı ve şimdiki Ahd-i Atîk'teki Tevrat'ı yazdı.

Süleyman aleyhisselamın dokuz çeşit mucizesi vardı. Bunlar:

1. Sebe' sûresi on ikinci âyetinde bildirildiği üzere, rüzgârlar emri altındaydı.
2. Süleyman aleyhisselam denizi geçmek istediği zaman, suyu çekilerek yol açılır, geçtikten sonra yine kapanırdı.
3. Âyet-i kerîmede bildirildiği üzere, bütün cinniler emrindeydi. Ne zaman istese, kendisine, büyük büyük köşkler, sûretler, çanaklar, sâbit çömlekler, tencereler yaparlardı.
4. Süleyman aleyhisselamın bir mührü vardı. Üzerinde ism-i âzam duası yazılıydı. O dua ile her isteği kolay olurdu.
5. Karıncalara varıncaya kadar her hayvanın sesini işitir, dillerini anlardı.
6. Nereye gitmek istese, rüzgâr emrinde olduğundan, kürsüsünü kaldırır, kürsüsünü berâberinde götürürdü.
7. Cinniler vâsıtasıyla denizlerdeki incileri, cevherleri yerde bulunan defîneleri bilirdi. Kendine Allahü teâlâ tarafından bildirilmeyen bir şey yoktu.
8. Neml Vâdisinde, maiyetiyle berâber bir dağ üzerine konup, kaldığı esnâda o dağın yeşillik, çimenlik olması için, mübârek ellerine bir miktar su alıp, avucuyla o dağa serpti. Derhâl dağın üzeri çayırılık çimenlik oluverdi.
9. Süleyman aleyhisselam bir yere gittiği vakit, berâberinde duvarlar da giderdi.